# KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO
Vastaava päätoimittaja
Turku, puh. 11 490

RURIK PITKÄNEN
Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10 • Puh. 38 154

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa • Hinta 30 markkaa koko vuodelta

N:o 5
Toukokuu

Postisiirtotili
N:o 6825

1945
50. vuosikerta

# 40 VUOTTA

Ihmiselämässä 40 ensimmäistä vuotta merkitsee lapsuuden ja nuoruuden sivuuttamista ja saapumista parhaan miehuuden ikään. Kansakunnan iässä tämä aika on vain lyhyt episodi ja elinvoimaisen yhdistyksenkin iässä se voi merkitä vain suhteellisen lyhyttä elämänvaihetta.

Suomen Kuuromykkäin liitto on nyt saavuttanut tämän iän. Tosin 2:nen yleinen kuuromykkäinkokous Helsingissä 3—4 päivänä kesäkuuta 1900 oli päättänyt perustaa kuuromykkäinliiton. Tämän liiton johtokunta, johon kuuluivat J. Stadius, M. Sihvola, D. F. Hirn, V. Stadius, A. Nyman, Hj. Westling ja O. Wichman, kokoontui saman vuoden lokakuun 28 päivänä harkitsemaan yleisen kokouksen jättämiä kysymyksiä. Puheenjohtajana toimi toimittaja Julius Hirn. Sihteerinä toimineen johtaja O. Wichmanin tehtäväksi jätettiin ehdotus sääntöjen laatimiseksi liitolle. Tämä sääntöehdotus tuli jättää liiton hallituksen tarkastettavaksi ja sen jälkeen senaatille osoitettavaksi.

Silloiset levottomat olot Venäjällä, mihin maammekin oli silloin liitetty, vaikuttivat kuitenkin sen, että kaikkiin uusiin yhdistyksiin suhtauduttiin epäluuloisesti. Niinpä Kuuromykkäinliittokaan ei saanut sääntöjään vahvistetuksi.

Kun 3:s yleinen kuuromykkäin kokous kokoontui Helsingissä kesäkuun 1—4 päivänä 1905, niin liiton sääntöjä ei vielä tällöinkään oltu hyväksytty. Niinpä kokouksen avaaja D. F. Hirn tervehdyspuheessaan mainitsee, että liiton keskushallitus ei tämän vuoksi ole voinut työskennellä. Kuitenkin tässä kokouksessa suuri joukko kokouksen osanottajista kirjoittautui liiton jäseniksi ja liiton keskushallitukselle annettiin toimeksi kokouksen päätösten toimeenpano.

Vuoden 1905 alkupuolella jätettiin senaatille uusi anomus, jossa pyydettiin liiton sääntöjen vahvistamista. Anomuksen allekirjoittajina olivat Julius Hirn, D. F. Hirn ja Osian Wichman. Heinäkuun 27 päivänä 1905 senaatti vihdoin hyväksyi Suomen Kuuromykkäinliiton säännöt. Kolmannessa yleisessä kuuromykkäinkokouksessa valittiin toimittaja Julius Hirn liiton puheenjohtajaksi, valtioneuvoksetar Julia Stadius sihteeriksi ja herra John Sundberg rahastonhoitajaksi. Näin oli Suomen Kuuromykkäinliiton työ päässyt käyntiin.

Nyt voimme kysyä, mitä näistä päivistä voimme pitää liittomme syntymäpäivänä: kesäkuun 4:ttä päivää v. 1900, jolloin Suomen Kuuromykkäinliitto oli päätetty perustaa ja jolloin jo valittiin liitolle hallituskin, vai kesäkuun 3:tta päivää v. 1905, jolloin liittoon kir-

joittautui runsaasti jäseniä ja jolloin liiton keskushallitukselle annettiin toimeksi kokouksen päätösten toteuttaminen, vai heinäkuun 27 päivää 1905, jolloin senaatti vahvisti liiton säännöt, vaiko viimein syyskuun 23 päivää samana vuonna, jolloin liiton keskushallitus laillisesti hyväksyttynä ensimmäisen kerran kokoontui?

Olkoonkin, että tämä lapsi, tämä liittomme, ristittiin jo ennen syntymäänsä ja että se sitä ennen jo osoitti voimakkaita elonmerkkejä, niin eiköhän voitaisi olla yksimielisiä siitä, että heinäkuun 27 päivää 1905 pidettäisiin liiton syntymäpäivänä, koska ilman valtiovallan taholta annettua hyväksymistä liiton perustamiselle ja sen säännöille ei mikään julkinen liiton toiminta olisi ollut mahdollista.

Juhlapäivämme olisi siis tullut järjestää heinäkuun 27 päiväksi, mutta monet käytännölliset syyt ovat vaikuttaneet sen, että vietämme 40-vuotisjuhlaamme helluntaina. Itse asiaahan tämä seikka ei mitään vaikuta.

Liiton syntyessä kuului siihen 150 jäsentä ja sen rahastossa oli säästössä 635 markkaa. Liiton päämäärä oli alusta alkaen selvä: kuuromykkäin henkisen ja taloudellisen aseman parantaminen ja heidän asiansa kaikinpuolinen ajaminen. Työtä oli siis alusta alkaen riittämiin. Kuuromykkäin matkapappien saanti, kuurojen ammattiasioiden järjestely, kuumykkäin yhdistysten perustaminen ja niiden liittoon liittäminen, olipa jo alusta alkaen ajateltu kuuromykkäin sairaus- ja hautausapukassaa, minkä toteutuminen vasta nyt näyttää olevan lähellä.

Kuuromykkäin liiton äänenkannattajaksi siirtyivät helmi-maaliskuun vaihteessa 1906 »Kuuromykkäin Lehti» ja Tidskrift för Dövstumma», joista edellistä oli julkaistu Mikkelissä jo 10 vuotta ja jälkimmäistä Porvoossa 9 vuoden ajan. Helsinkiin muutettuaan ja liiton palvelukseen jouduttuaan alkoi suomenkielinen lehti ilmestyä saman kokoisena ruotsinkielisen kanssa. Nämä lehdet, jotka siis ovat vanhempia kuin nyt juhlittu liitto, ovat olleet korvaamattomana apuna liiton työssä. Tuhannet ja taas tuhannet kuurot ovat niitä lukeneet ja tunteneet ne omiksi lehdikseen. Ne ovat olleet ikäänkuin liiton ja koko maan kuurojen äänenä. Ne ovat olleet toisiamme kokoavana voimana. Ne ovat levittäneet tietoa ja valistusta. Ne ovat kutsuneet kohtalotovereita yhteen. Niiden kutsu on synnyttänyt monta kuuromykkäinyhdistystä. Ne ovat antaneet tietoja sekä liiton että yhdistysten toiminnasta lukijoilleen. Ja moni yksinäinen kuuromykkä tuolla kaukana maaseudulla on näiden lehtien kautta saanut rohkeutta ja elämänuskallusta tietäessään, ettei hän ole yksin, vaan että kohtalotovereitten suuri joukko ponnistelee eteenpäin, kohti valistusta ja kohti parempia elinehtoja.

Toinen, jo varhain ilmestynyt julkaisu on »Kuuromykkäin Joulu» ja Dövstummans Jul». Kuuromykkäin Joulu ilmestyi ensimmäisen kerran kuvanveistäjä A. Tallroth'in toimesta ja v. 1898. Kymmenen vuoden kuluttua, siis v. 1908, Kuuromykkäinliitto julkaisi saman nimisen lehden. Sillä oli yllättävän hyvä menekki, joten 1600 kpl:een painos loppui kesken. Tämän jälkeen »Kuuromykkäin Joulu» ja Dövstummas Jul» ilmestyivät säännöllisesti aina vuoteen 1938, minkä jälkeen sodan syttymisen vuoksi ilmestyminen häiriintyi. Sota-aikana on julkaistu »Kuuromykkäin Viestiä» ja »De Dövstummas Budbärare» nimistä lehteä, mutta sota-ajan häiritessä niiden levikkiä, on jälleen päätetty rauhan palattua ruveta julkasemaan vanhaa tuttua joululehteämme ja erikoistapauksissä, kuten merkkivuosina, Kuuromykkäin Viestiä.

Liiton työ ja sen julkaisemat lehdet ovat todistaneet meille kaikille, että yksinäinen kuuro ihminen on avuton ja heikko, mutta yhdessä, kun meitä on tuhansia, meillä on myös voima esittää asiamme. Yhteenliittymisen voiman huomaten jo ensimmäinen keskushallitus lähetti kehoituksen Suomen kuuromykille ja heidän ystävilleen liittyä jäseniksi kuuromykkäinyhdistyksiin ja yhdistyksiä liittymään liittoon. Tarkoituksena oli herättää kuuromykät huomaamaan, että heillä on velvollisuuksia sekä itseään että toisiaan kohtaan. Kun liiton toiminta tarkoittaa koko maata eikä mitään erikoista yhdistystä tai paikkakuntaa, niin on oikeudenmukaista ja kohtuullista, että kustannuksetkin jaetaan tasan kaikkien kuurojen kesken. Ilman uhrauksia ja ilman yhteistyötä ei voida saavuttaa suuria tarkoitusperiä. Yhteenliittyminen on kuuroille, jos kenelläkään mitä tärkeintä.

Liitto on alunperin ottanut sen kannan. ettei se sekaannu jäsenyhdistysten yksityisiin asioihin. Ohjausta on annettu, säännöt on tarkastettu ennen liittoon hyväksymistä, vuosikertomukset ja tilitys varain käytöstä on vaadittu yhdistyksiltä. Joskus on jouduttu myös ratkasemaan eri yhdistysten välisiä erimielisyyksiä. Mutta muuten on yhdistyksillä ollut täysi vapaus.

Yhdistykset ovat sensijaan saaneet liitolta tukea monin tavoin. Onpa viime vuosina voitu jakaa yhdistyksille suoranaista avustustakin lähinnä kokoushuoneiden vuokraamista varten. Esitelmätoiminan tehostamiseen kuuromykkäinyhdistyksissä on viime vuosina

*Johtaja Urho Kierimo, Keskushallituksen jäsen, puheenjohtaja.*

*Taiteilija Lauri Vainola, Keskushallituksen jäsen, varapuheenjohtaja.*

*Toimittaja Rurik Pitkänen, Keskushallituksen jäsen, sihteeri, matka-asiamies.*

*Rouva Katri Pitkänen, Keskushallituksen jäsen, toimistoapulainen.*

valtionavun turvin jaettu huomattavia summia. Liitto on myös kustantanut lukuisia esitelmöitsijäin matkoja. — Erikseen on mainittava kuuromykkäin käsitöiden näyttelyt, joita on järjestetty v. 1902 Helsingissä, v. 1911 Turussa ja viimeinen v. 1937 Helsingissä.

Kuuromykkäinliitto on kaikkeen tähän ja moneen muuhun tarkoitukseensa saanut valtiolta avustusta. Niinpä senaatti jo v. 1906 myönsi liitolle 5000 markan suuruisen valtionavustuksen, ja on liitto tämän jälkeen saanut säännöllisesti valtiovallan tukea. Tästä lausumme mitä parhaat kiitoksemme yhteiskunnallemme ja niille miehille, jotka valtiovallan edustajina ovat olleet liittomme pyrkimyksiä tukemassa, sillä ilman tätä tukea olisi liiton työ jäänyt paljon heikommaksi. Nämä varat, joita Kuuromykkäinliiton hyväksi on annettu, ovat varmaan tulleet mahdollisimman tehokkaasti ja tasaisesti koko maamme kuuromykkäin hyväksi käytettyä, sillä koulunsa lopettaneiden kuuromykkäin miltei kaikki kehittävät harrastukset liittyvät heidän yhdistystoimintaansa ja sitä tietä liittoonsa. Näin ollen Kuuromykkäinliitolle annettu tuki on suunnilleen samaa kuuromykille kuin esim. sokeuskorvaus sokeille. Kohtaloyhteyden tunne on kuuromykillä erittäin voimakas, sillä ymmärtämystä he eivät juuri löydä muualta kuin kohtalotovereittensa parista. Vain vertainen ymmärtää vertaistaan. Siksi on kuuromykkäinyhdistys kuuron toinen koti.

Kuten mainittu, on liitto koettanut tukea jäsenyhdistyksiään taloudellisesti. Mutta myös lukuisia yksityisiä kuuroja on tuettu. varsinkin nyt sotien aikana kotinsa ja omaisuutensa menettäneitä. Tämä on ollut mahdollista talvisotamme aikana ulkomailta saatujen huomattavien kuuromykkäin kokoamien lahjoitusten turvin. Ikävä vain on todeta, että nykyisen rahanarvon alenemisen vuoksi liitto on joutunut entistä vaikeampaan taloudelliseen asemaan, joten toistaiseksi on luovuttava jäsenyhdistysten avustamisesta.

Kuitenkin liitto on keskittänyt suurimmat voimansa ja varansa kuuromykkäin henkisen kohottamisen hyväksi. Se on koettanut koota kaikki maamme kuurot yhdistyksiin ja sitä tietä liittoon. Se on koettanut jakaa heille tietoa ja sivistystä. Se on pyrkinyt johdattamaan jäseniään hyvään elämään ja kunnollisiksi kansalaisiksi. Kauniita tavoitteitamme emme tosin ole läheskään saavuttaneet. Paljon on jäänyt kesken, paljon puutteelliseksi tämän 40 vuoden aikana. Aika on ollut lyhyt, ja varamme liian pienet ja voimamme heikot, mutta ilman siunausta ei liittomme työ ole sittenkään ollut. Niinpä tohdin esittää muutamia mainitsemisen arvoisia seikkoja liiton valistustyön rintamalta. Niistä on ensinnäkin mainittava koulunsa päättäneitten kuuromykkien henkisen kehityksen tyyssijat, kuuromykkäinyhdistykset, joita on nykyisin 36. Näiden yhdistysten perustamista on suuresti jouduttanut se, että eduskunta myönsi 10 vuotta sitten määrärahan vakinaisen matka-asiamiehen eli sihteerin palkkaamiseksi liitolle. Paitsi yhdistystoiminnan tehostamista ja aikaisemmin mainittuja julkaisuja, on liiton valistustyö käsittänyt monenlaista muuta julkaisutoimintaa. Niinpä kuuromykät olivat pyytäneet, että K. O. Malmin elämäkerta ja kirjoitukset julkaistaisiin. Vaikkakaan ei ole vielä voitu painattaa täydellistä Malmin elämäkertaa, niin julkaistiin muistokirjoitus hänestä sekä hänen omia jälkeenjääneitä kirjoituksiaan. Tämä runsaasti kuvitettu kirja ilmestyi painosta kesäkuun 8 päivänä 1913 Malmin 50:ntenä kuolinpäivänä. Sitäpaitsi on julkaistu useita pikkukirjasia, kuten »Kuuromykkäinyhdistysten perustaminen ja hoito», »Kuuromykkälasten kasvatus ja koulunkäynti», »Sinapinsiemen», »Muista kuuromykkiä», »Puhu kuuromykälle», »Kuuromykkäin sormiaakkoset», »Ohjeita kuuromykkälapsen vanhemmille», 3 kpl. »Kuuromykkäin viittomakieli Suomessa» nimistä D. F. Hirn-vainajan ja hänen poikansa laatimaa kirjasta, joihin sisältyy satoja eri viittomia esittäviä kuvia. Edelleen on julkaistu J. Huss'in, M. Luther'in, J. V. Snellman'in, Z. Topelius'en ja Frans Leijon'in elämäkerrat.

Viime vuosina liitto on ryhtynyt kustantamaan kuurojenkoulujen oppikirjoja, koska ei valtio eivätkä kustantajat niiden pienen levikin vuoksi ja siitä syystä kannattamattomina ole tähän ryhtyneet. Ne ovat kuitenkin välttämättömiä kuurojenopetuksen menestymiselle. Kouluja ja myös koulunsa lopettaneita kuuromykkiä varten on jukaistu rovasti H. Nyberg'in »Katekismus ja kristinoppi» 4. painos, johtaja A. I. Savolaisen »Raamatunhistoria kuurojenkouluja varten» 3. painos, johtaja E. J. Pesosen »Luonnontieto kuuroja lapsia varten» 2. uusittu ja lisätty painos, »Pienviljelyksen alkeistietoja kuuroille» ja viimeksi moniväripainoksena »Ensimmäinen lukukirjani» sekin kuuroja lapsia varten. Sitäpaitsi on ostettu koko kustantajan varasto N. Helsingius'en »Oma maa ja kansa» nimistä lukukirjaa kuuromykkäinkouluja varten. Edelleen on jätetty liiton sihteerin tehtäväksi »Kuurojen yhdistysopas», mikä ei vielä ole valmiina. — Tällainen julkaisutoiminta on sitonut huomattavat määrät liiton vähäisiä varoja, niin että on ollut pakko ottaa lainojakin. Nämä varat eivät kuitenkaan ole hukkaan heitettyjä, sillä tämä liiton valistustyömuoto tulee kantamaan hiljaisuudessa kauniin sadon. Sitäpaitsi tätä valistustyötä on seurannut ihmeellinen siunaus. Varoja on kertynyt tarkoitukseen suurarpajaistemme kautta, mutta myös valtiovallan tuen muodossa.



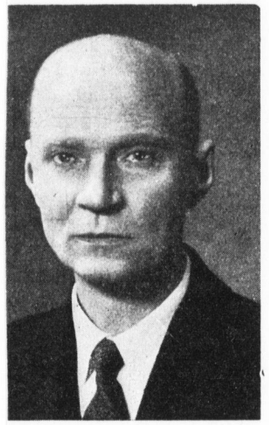

*Kirjaltaja Eino Karilas, Keskushall. jäsen.*

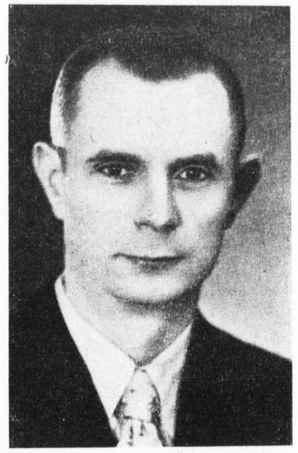

*Puuseppä Urho Lehtimäki, Keskushall. jäsen.*

*Kultaaja Carl-Eric Martola, Keskushall. jäsen.*

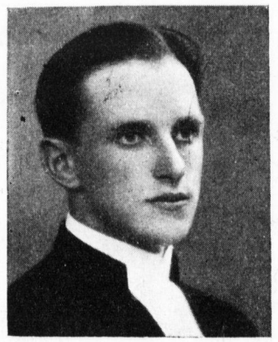

*Pastori Lauri Paunu, Keskushall. jäsen.*

Liiton valistustyötä ovat suuresti tukeneet kuuromykkäin matkapapit, joiden virkojen perustamisessa liitolla on ansionsa. Kun nämä papit matkustavat ympäri maata antamassa sielunhoitoa ja neuvoja kuuroille seurakuntalaisilleen, niin hekin tavallaan toimivat liiton asiamiehinä. He neuvovat kuuromykkäinyhdistysten työntekijöitä, levittävät kuuromykkäin lehtiä, kirjallisuutta ja paimenkirjettään »Hiljainen seurakunta». Kuuromykkäinliitto on saanut matkapapeilta paljon apua. Liiton järjestämissä yleisissä kokouksissa ja edustajain kokouksissa he ovat pitäneet jumalanpalveluksia, esitelmiä ja puheitä, he ovat tehneet useita kuurojen asiaa

← *Tarkastaja J. K. Palomaa, lisätyn keskushall. jäsen.*

→ *Rovasti O. A. Myyryläinen, lisätyn keskushall. jäsen.*

*Asentaja Matti Katainen, lisätyn keskushall. jäsen.* ↓

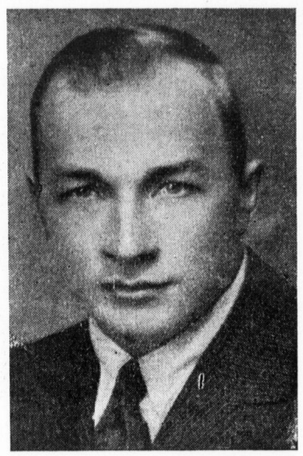

*Neiti Ina Norjajoki, lisätyn keskushall. jäsen.*

*Vaatturi Elias Savisaari, lisätyn keskushall. jäsen.*

→ *Sahuri Emil Mattila, lisätyn keskushall. jäsen*



edistäviä ehdotuksia sekä ottaneet osaa huomattavalla tavalla keskustelukysymysten käsittelyyn ja kokousten menoon.

Liiton valistustyöhön on luettava myös se tuki, minkä liitto on antanut useille jäsenillensä ulkomaanmatkoja varten, jotta kosketus ulkomaiden kuuroihin ja heidän rientoihinsa säilyisi, samoin se tuki, minkä liitto on koettanut järjestää kuuromykkäin urheilun ja raittiustyön edistämiseksi. Voidakseen valvoa kuuromykkäin kirjapaino »Surduksen» toimintaa ja siellä tapahtuvaa kuuromykkäoppilaiden ammattikasvatusta on liitto hankkinut arvokkaan osan sanotun kirjapainon osakekannasta.

Kuuromykkäinliiton työmäärä on vuosien kuluessa kasvanut suuresti. Juoksevien asiain hoitoa ei voida enää ajatella sivutyönä hoidettavaksi, vaan työssä tulee olla sitä varten palkattu sihteeri eli matka-asiamies, kuten viimeisen kymmenen vuoden aikana on ollutkin. Työtä on omiaan helpottamaan liiton hankkima, arvokas konttorikalusto, johon kuuluu mm. kirjoitus-, monistus-, postitus-, puhelin- ja elokuvakoneet. Liiton omistama osakehuoneusto Liisankatu 27:ssä on osoittautunut liian ahtaaksi. Tämän vuoksi ja kehoitettuaan kaikkia jäsenyhdistyksiä perustamaan omakotirahastoja, on liitto itsekin päättänyt ryhtyä suunnittelemaan omaa taloa. On perustettu liiton »Omakotirahasto», johon $^{3}/_{4}$ myytyjen oppikirjain tuotosta sijoitetaan.

Tässä yhteydessä, kun silmäämme taaksepäin liiton 40-vuotiseen toimintaan, olisi mainittava henkilöitä, jotka erikoisella alttiudella ja tarmolla ovat edistäneet liiton työtä. Heitä on kuitenkin siksi paljon, että heidän nimeämisensä jääköön tällä kerralla pois, vaikkakin heidän nimensä tulevat säilymään kiitollisessa muistossamme ja Suomen Kuuromykkäinliiton historiassa. Ikäänkuin heitä kaikkia kunnioittamassa ja liiton 40-vuotista historiaa edustamassa mainittakoon liiton puheenjohtajat: toimittaja Julius Hirn vv. 1905—1914, kouluneuvos Valter Forsius vv. 1914—1934 ja rovasti Huugo Nyberg 1934—1935.

Suomen Kuuromykkäinliiton edustajakokouksessa helmikuun 11—13 päivinä 1910 lausui innokas ja kyvykäs kuurojen asian puolustaja, neiti Hulda Hakala: »Silloin kun Kuuromykkäinliitto perustettiin, tunsi sydämeni riemua, samanlaista riemua kuin tuntee katsellessaan jäänlähtöä. Sillä löytyy hyvin paljon salomaissa korpikuusien kätkössä kuuromykkiä, jotka odottavat keskinäistä ymmärtämistä, lämpöä ja valoa, ja juuri sitä antamaan oli Suomen Kuuromykkäinliitto luotu. Sen perustuspuheessa sanottiin mm., ettei se tahdo ajaa erikseen kenenkään yksityisen yhdistyksen etuja, vaan koko armaan isänmaamme kuuromykät saavat nauttia sen hedelmiä. Ollen itse kuuro olen minä sydämestäni kiitollinen näistä päivistä, sillä nämä veivät meitä kaikkia lähemmäksi toisiamme, lähemmäksi kuuromykkiä. Suokoon Jumala, että me voisimme tehdä työtä itsekukin omalla sarallamme. Suokoon Jumala sadon satakertaisen ja lujittakoon liittomme, kirkastakoon päämaalimme.»

Urho Kierimo.

## SAVONLINNAN KUUROJENYHDISTYS

perustettiin huhtikuun 22 p:nä. Perustava kokous pidettiin ISO:n ravintolassa, jossa sitä varten oli varattu eri huone. Saapuvilla oli 13 kuuroa Savonlinnasta ja sen ympäristöstä sekä maatalousteknikko Jaakko Väisälä Kruusilasta ja liiton sihteeri toim. Rurik Pitkänen Helsingistä. Monet kuurot olivat kuitenkin kelirikon vuoksi nyt estettyjä mukana olemasta.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin toimittaja Rurik Pitkänen ja sihteeriksi maatalousteknikko Jaakko Väisälä, pöytäkirjan tarkastajiksi Kaarin Kuutti ja Vieno Muhonen.

Yhdistys päätettiin yksimielisesti perustaa ja hyväksyttiin sille laadittu sääntöehdotus. Puheenjohtajaksi valittiin Toivo Malkki ja johtokuntaan Kaarin Kuutti, Vieno Muhonen, Aimo Muhonen ja Johannes Jantunen, varajäseniksi Toivo Sivula ja Eino Korhonen. Tilintarkastajiksi valittiin Rurik Pitkänen ja Antti Mikkonen, varalle Tauno Huttunen.

Sisäänkirjoitusmaksuksi vahvistettiin 5 mk, jäsenmaksuksi 20 mk vuodelta 1945, mihin tulee lisäksi liitolle menevä jäsenvero 5 mk sellaisilta, jotka eivät ole liiton vakinaisia jäseniä.

Savonlinnan viittomamerkiksi hyväksyttiin oikean käden 3 keskimästä sormea pistettynä pystyyn vasemman käden kämmenen ja peukalon väliin (samaan tapaan kuin esim. Hämeenlinnan merkki).

Johtokunta valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajaksi Aimo Muhosen, sihteeriksi Kaarin Kuutin, rahastonhoitajaksi Vieno Muhosen ja jäsenmaksujen kantajaksi Johannes Jantusen. Pääemännäksi tuli Tyyne Partanen, apulaisiksi Elli Makkonen ja Linda Laamanen.

Esitelmäpäivät päätettiin pitää Savonlinnassa toukokuun 26 ja 27 päivinä. Kokouspaikasta ja ajasta ilmoittavat johtokunnan jäsenet kirjeellisesti tiedustellessa. Toivotaan runsasta osanottoa. Lähemmin toisessa paikassa tätä lehteä.

## SUOMEN- JA RUOTSINKIELISTEN KUUROJEN MAATALOUS- JA AMMATTIOPETUS JA -KASVATUS.

(Alustus esitetty liiton edustajakokouksessa 24. 3. -45.)

Joulukuun 29 päivä 1944 on merkkipäivä Suomen kuuromykkäinopetuksen historiassa. Silloin annettiin Laki kuuromykkien ammattikouluista. Eduskunnan 8. päivänä joulukuuta samana vuonna tekemän päätöksen mukaisesti säädetään, että kuuromykkäin ammattikouluilla tarkoitetaan tässä laissa valtion omistamaa taikka yksityistä valtion avustusta nauttivaa oppilaitosta, jonka tarkoituksena on antaa kuuromykille maataloudellista, kotitaloudellista taikka käsityö- tai teknillistä ammattikoulutusta.

Näin on vihdoinkin pitkäaikaisen — 40 vuotta kestäneen — ajan kuluttua saatu toteutettua kuuromykkäin jatkokoulutuksessa mitä tärkein koulumuotokysymys. Jo vuonna 1905, Suomen Kuuromykkäinliiton syntymävuotena, oli kuuromykkäin yleisessä kokouksessa kysymys maanviljelysopetuksesta kuuromykkäinkoulun käyneille oppilaille. Ja sen johdosta Turun Kuuromykkäin auttajayhdistys jätti silloiselle senaatille esityksen maanviljelysopetuksen järjestelystä. Toivottuun tulokseen ei kuitenkaan päästy. Myöhemmin siitä kokouksissa keskusteltiin, mutta sen pitemmälle asiaa ei saatu menemään. Vasta 1930 Kuuromykkäinliiton vuosikokouksen erään asiaa koskevan alustuksen johdosta asetettiin jatko-opetusvaliokunta, jonka puheenjohtajaksi tuli johtaja E. J. Pesonen, jäseniksi rouva Aili Sihvola ja herra Elias Savisaari sekä sihteeriksi J. K. Palomaa. Tämä valiokunta valmisti parin vuoden kuluessa mietinnön, jossa esitettiin jäsenten mielipiteet. Kuurojen edustajat esittivät perustettavaksi keskikoulun kuuroille ja kuulevat taas pitivät maatalous- ja käsityöopetuksen järjestelyä parempana ja tarkoituksenmukaisempana. Näille eri perusteille pohjautuva lyhyt mietintö annettiin Liiton hallitukselle, joka jätti sen kouluhallitukselle 1932. Siellä ei kuitenkaan asiaan ehditty kiinnittää huomiota. Vasta 1936, kun valiokunnan sihteeri tuli kouluhallitukseen, otettiin asia pohdittavaksi. Sitä ennen oli sihteeri tutustunut sekä koti- että ulkomaiden kuuromykkäin maatalous- ja käsityöammattiopetukseen. Vähitellen valmistuikin kouluhallituksen kuuromykkäin maatalous- ja ammattiopetuksen järjestelystä mietintö, joka 1937 lähetettiin opetusministeriölle. Siinä maatalousopetus asetettiin pienviljelijäkoulun puitteisiin ja käsityöammattikoulu esitettiin perustettavaksi Turun kuurojenkoulun yhteyteen. Sen oppilaiden tuli saada tietopuolinen opetus kuurojenkoulussa ja eri ammattien käytännöllinen opetus työnantajien (mestareiden) työhuoneissa yhdessä kuulevain kanssa. Johtajana toimisi kuurojenkoulun johtaja tai opettaja. Oppilaat asuisivat oppilaskodeissa.

Ruotsinkielisten oppilaiden opetus esitettiin annettavaksi Porvoon kuuromykkäinkoulun yhteydessä siten, että oppilaat asuisivat koulussa ja saisivat siellä kaiken tietopuolisen opetuksen ja käytännöllisen maatalousopetuksen hyvässä maalaistalossa kaupungin lähellä sekä käsityöopetuksen työnantajain luona. Nämä periaatteet ovat hyvät. Ne on harkittu kaikin puolin oikeiksi ja tarkoituksenmukaisiksi. Niiden mukaan kuurot oppilaat saavat sellaisen tiedon ja työtaidon, että he kykenevät kilpailemaan kuulevain kanssa ja elättämään itsensä kunnon työntekijöinä ja yhteiskunnan jäseninä.

Opetusministeriöön jätetty mietintö otettiin siellä vastaan mielenkiinnolla ja oltiin sille myötämielisiä. Mutta kouluhallituksen esittämästä paikasta, eräästä valtion virkatalosta maatalouskouluksi, ei päästy yksimielisyyteen. Aikaa vain kului, kunnes opetusministeriön esityksestä asetettiin komitea 1938 vielä asiaa pohtimaan. Sen puheenjohtajaksi määrättiin maatalousneuvos V. R. Lehtonen ja jäseniksi ylitarkastaja Paavo Mustala ja tarkastaja J. K. Palomaa. Sihteerikseen komitea otti varatuomari P. J. Karvosen. Komitean jäsenet oivat sangen kiinnostuneita kuuromykkäin ammattiopetuksesta ja tekivät työnsä suurella lämmöllä ja myötämielisyydellä kuuromykkiä kohtaan. Komitea, joka hyväksyi kouluhallituksen mietinnön periaatteet ja laajensi niitä lisäämällä niihin johtokunnan ja maatalouskoululle käsityöaloja ja harjoittelun, sai mietintönsä kuuromykkäin ammattiopetuksesta valmiiksi kesäkuun alussa 1939. Se on hyvin valmistettu ja kirjoitettu, niinkuin lehdissä olleista selostuksista on nähty.

Vaikeiden aikain tähden jäivät kuitenkin sanotussa mietinnössä esitetyt koulumuodot toimeenpanematta. Eduskunnan sittemmin kiinnitettyä huomiota kuuromykkäin ammattiopetukseen on saatu alussa mainittu laki. Kun toivottavasti tämä laki otetaan lehteemme, niin sitä ei tarvitse tässä selostaa.

Tarkemmat määräykset ammattikouluista antaa valtioneuvosto asetuksella, jonka luonnos on valmiina. Samoin muut asiat valmistellaan lain ja asetuksen perusteella. Niihin kuluu aikaa, mutta me toivomme, että ne saadaan valmiiksi hyvissä ajoin, että uudet koulut voisivat alkaa työnsä mahdollisimman pian lähitulevaisuudessa, mielestämme viimeistään syksyllä 1946. Jo täksi vuodeksi on menoarvioon otettu määräraha Turun kuuromykkäin ammattikoulua varten.

Kuuromykkäinliitossa tehty aloite jatkoopetuksesta on täyttymässä. Uudet koulumuodot on saatu hedelmöittämään kuurojen sivistys- ja valistustyötä. Me iloitsemme tästä. Me kiitämme tästä lähinnä Jumalaa, joka on työtämme tässäkin johtanut. Meidän tulee suhtautua uusiin laitoksiimme myötämielisesti ja kannattaa niitä puhein ja töin. Me tunnemme niiden arvon ja hyödyn, sentähden opettakaamme kuuroja tuntemaan ja kunnioittamaan niitä.

Me tiedämme, että monet kuurot oppilaat ovat saaneet koulusta päästyään etsiä työpaikkoja, ja usein he ovat joutuneet kulkemaan ja muuttamaan paikasta paikkaan ja työstä työhön. Näin he ovat joutuneet vaikeuksiin työn haussa ja saannissa. Tämä ei enää saa tapahtua. Kuuromykkäin koulu opettaa heille nyttemmin toivottavasti ammatinvalintaa ja ohjaa heidät kuurojen ammattikouluihin. Siksipä kuurojen oppilaiden on heti koulunkäyntinsä lopetettuaan jatkettava oppimista uusissa ammattikouluissaan. Sen he voivat huoletta tehdä, sillä koulujen tarjoamat edut ovat niin suuret ja hyvät, ettei kenenkään tarvitse varojen puutteessa jäädä menemättä ammattikouluihin.

Edustajakokouksen jäsenet, jotka ovat elämää kokeneet ja tietävät, mitä vaikeuksia työn saannissa on, tahtovat puolestaan opettaa ja opastaa ja kehoittaa nuoria kuuroja käymään ammattikoulunsa ja valmistumaan kunnollisiksi ja työkykyisiksi työntekijöiksi. Näin autamme toisiamme ja menestys ja siunaus seuraavat nuoria heidän elämässään.

J. K. Palomaa.



## KEHOITUS

Kaikkia liittomme jäseniä, kuurojenopettajia, kuuromykkäin auttajayhdistysten jäseniä, kuurojen ystäviä ja kuuroja kehoitamme ilmoittautumaan suurarpajaistemme asiamiehiksi sekä itsekin ostamaan arpoja, jotka voivat antaa kauniin voiton itsellenne ja samalla auttavat kuurojen yhteistä asiaa eteenpäin. Asiamiesohjeita ja arpoja tilattavissa osoitteella: Suomen Kuuromykkäinliitto, Helsinki, Liisankatu 27, E 10.

Kuuroille asiamiehillemme erikoisesti huomautamme, että on syytä kääntyä paikallisten kuuromykkäin auttajayhdistysten puoleen pyytäen näitä hankkimaan lupa arpojen myyntiin ravintoloissa. Suurarpa r.y. ilmoittaa, että siellä saadut tulokset ovat parhaita, joten koettakaa päästä asiamieskilpailujen voittajiksi.

Kuuromykkäinliiton valtuuttamat arpajaisten valvojat

J. K. PALOMAA. URHO KIERIMO.

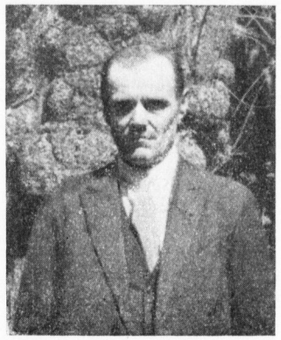

## KAARLO JUHO RANTA 60-VUOTIAS

T.k. 6 päivänä täytti uuniseppä Juho Ranta 60 vuotta. Monista ikävuosistaan huolimatta liikkuu hän kuurojen keskuudessa iloisena ja pirteänä. Iloisuus onkin hänelle luonteenomaista. Koulua käydessään Turussa oppi hän ilomielin tehtävänsä toimittamaan. Mielihyvin hän myöskin osallistui ammatinvalintaan viimeisenä kouluvuotenaan 1904—1905. Silloin nimittäin tietääksemme ensi kerran vakavasti annettiin oppilaan ja vanhempain myötävaikutuksella oppilaille opetusta ammatinvalinnassa. Juho Rannan ja erään toisen oppilaan opetuksessa ammatinvalinta ulotettiin käytännölliseen työkokeiluunkin. Heille oli luvassa paikka Helsingissä ensiluokkaisessa uunisepäliikkeessä, mutta liike vaatii vakuuden siitä, että pojat todella pystyvät tarkkuutta ja taitoa vaativaan ammattiin. Sentähden pojat saivat Turussa käsityötunneilla ja vapaa aikoinaan osoittaa, oliko heillä taipumusta mainittuun ammattiin. Kokeilu onnistui mainiosti. Juho Rantakin sai hyvän ammatinvalintatodistuksen, jolla hänet otettiin sanotun uunisepänliikkeen palvelukseen. Näin Juho Ranta oli saanut elämäntehtävänsä, jossa hän on viihtynyt ja ansainnut toimeentulonsa yli odotusten.

Rannan esimerkki kehoittaa juuri tänä aikana turvautumaan ammatinvalintaan. Suomen Kuuromykkäinliitto on tämän oivaltanut ja koettanut vaikuttaa asiassa myöskin kouluhallitukseen ja koulujen johtajiin sekä opettajiin.

Juho Rannalle toivottavat lukuisat ystävät

## "KUUROJEN YSTÄVÄT"

Pastori Lauri Paunun ehdotus, että Kuuromykkäin Auttajayhdistykset ristittäisiin uudelleen Kuurojen Ystäväksi on mielestäni oikeaan osunut. Ehdotus on saanut yleistä kannatusta tämän lehden lukijain joukossa, enkä luulisi kuulevilla kuurojen ystävilläkään olevan mitään uutta nimeä vastaan. Kuuromykkäin Auttajayhdistyksen säännöt muutettiin muutamia vuosia sitten perusteellisesti, nimeäkin muutettiin sikäli, että syntyi Kuuromykkäin auttajayhdistysten liitto, mutta, kuten nyt huomaamme, nimi olisi sietänyt kokonaan uusia. Eipä tämä vanhoillisuus kuitenkaan mitään ihmettä ole, sillä onhan kuurojen omat järjestötkin Kuuromykkäinyhdistyksiä, Kuuromykkäinliittoja, Kuuromykkäin Urheiluliittoja, he julkaisevat Kuuromykkäin Lehtiä jne. — Mutta mikäs siinä, ettemme ottaisi rikkaa silmästämme, kun se kerran on huomattu. Asia tulee kyllä esille Auttajayhdistysten liiton hallituksessa. Nimenmuutos ei kuitenkaan ole yksin hallituksen asia, vaan siihen tarvitaan kaikkien auttajayhdistysten suostumus.

Omasta puolestani olen suosinut kuuro nimitystä aina siitä lähtien, kun vuonna 1936 kielilautakunta, johon kuuluivat yliopettaja E. A. Saarimaa, filosofianlisensiaatti Lauri Hakulinen ja allekirjoittanut, oli puoltanut kuuro sanan käytäntöönottoa kuuromykkä sanan sijasta. Toivotaan uudelle nimitykselle entistä parempaa menestystä.

Urho Kierimo.

## PAKINAA MYKKÄ SANASTA

Olen jo kauan ollut sitä mieltä, että Mykkä sana olisi kokonaan poistettava käytännöstä sillä se ei ole enää vastannut tarkoitustaan siitä lähtien, kun kuuroille on alettu antaa kouluopetusta. Kuuro ja Mykkä ovat kaksi eri asiaa. Mykkä sana on pantu kuurolle lisäkkeenä osottamaan että hän ei myöskään puhu eikä ymmärrä mitään. Se siis valehtelee meistä paljon, sillä valtavasti suurin osa kuuroista on voittanut mykkyytensä koulunkäyntinsä avulla. Tästä huolimatta me olemme suvainneet liian kauan Mykkä sanaa keskuudessamme vieläpä asettaneet sen komeilemaan monen yhdistyksemme ja seuramme niminä sekä pistäneet sen kyltiksi lehtemme etusivulle suurilla kirjaimilla. Näin ollen ei ole ihmeellistä että kuulevat nimittävät meitä usein lyhyellä Mykkä sanalla. Se on meistä vastenmielistä sillä Mykkä nimitys sopii paremmin eläimelle eikä ihmiselle. Asiaan ei tule parannusta muuten kuin jos me poistamme kokonaan Mykkä sanan julkisuudesta ja lakkaamme puhumasta ja kirjoittamasta sitä. Jos joku vielä sen jälkeen osottaa meitä Mykkä nimellä, niin sanokaamme hänelle; »Me olemme kuuroja, mutta Mykkiä me emme ole». Aivan hyvin tulee toimeen ilman Mykkä-sanaa. Oikeastaan Mykkä sana on mustana Pekkana keskellämme. On jo korkea aika antaa sille pitkät potkut ovesta ulos.

E. Happonen.

---

onnea ja menestystä edelleen hänen viettäessään vanhuudenpäiviä Puistolassa omalla maapalstallaan omassa kauniissa huvilassaan.

Pim.

### Hiukkasen »mykkä» nimityksestä.

Nimimerkki »Milan» kirjoitus huhtikuun numerossa sai aikaan, että minäkin rohkenen hiukan ruikutella siitä nimityksestä. Vaikka kuinka selittäisi ja valittaisi siitä nimityksestä suurelle yleisölle niin sittenkin he nimittävät meitä kuuroja sen mukaan mitä heidän arvostelukykynsä antaa heille sellaisia havaintoja. Sillä luulisin että vika on meissä kuuroissa, mm. kun viittoilemme ja elehdimme joskus liikaa julkisissa paikoissa, junissa ja asemilla puhumattakaan.

Yksi sääntö on aina kiistämätön siitä kun ihmisten tulisi aina esiintyä hillitysti julkisissa paikoissa. Tämän tavan me sitten usein unohdamme ollessamme innostuneita viittoilemaan kaikesta jopa turhista asioistakin.

Siitä mitä me olemme tottuneet viittoilemaan vapaasti neljän seinän sisällä niin sitä ei sentään oikein sopisi jatkaa samalla tavalla kaduilla ja ravintoloissa. Useat meistä sanovat, että antavat palttua sellaiselle hillitylle käytökselle, mutta tämä on valitettavasti suuri virhe meidän kohdaltamme. On vain pieni murto-osa meistä, jotka todella viittoilevat rauhallisesti ja kauniisti joten heitä on todellakin nautinto katsella. — Ja jotta tätä asiaa käsittäisi oikealla tavalla niin minä sanon, että pidän viittomakielestä ja toivotan sille lämpimästi hyvää menestystä siinä muodossa, että se kehittyisi oikeaan suuntaan.

Palatakseni »mykkä» nimitykseen niin siinä on todellakin yksi »mistä kenkä puristaa». On totta, että me usein joudumme kärsimään alemmuuskomplekseja siitä mitä arvoisa yleisö suvaitsee sanoa meistä. Yksi esimerkki joka on mielestäni hiukan nurinkurinen. Eräs tuttavistani joka kehui minulle että en ole »mykkä», ja että vaikutan käytökseni perusteella normaalilta, mutta kuitenkin eräässä tilaisuudessa missä oli tuntemattomia ihmisiä koolla niin hän aluksi esitti noille tuntemattomille minut vain »mykäksi». Olisi tietysti tahdikkaampaa esittää henkilö ensin nimeltä ja sitten vasta selitys miksi tuo ihminen on vaivainen. On useita esimerkkejä, mutta tämä jääköön. — Olen aivan varma siitä, että todella sivistyneissä piireissä ihmiset ovat niin tahdikkaita etteivät milloinkaan erehdy sellaisiin mauttomuuksiin. Joten toivomme, että me kuurot saisimme heiltä ymmärtämystä, tukea ja rohkaisua siinä suhteessa, että mekin olemme ihmisiä luojan edessä.

Ysi meistä.



### Vielä mykkä nimityksestä

Kerron minäkin vähän omia kokemuksiani mykkä nimityksen käytöstä. Ovathan monet siitä kirjoittaneet lehtemme palstoilla, ja sen käytön pois kitkemiseksi olen huomannut Mila rouvan jo vuosia sitten ahkerasti toimineen, sekä monet muut myös.

Koska itsekin toivon että pääsisimme eroon tuosta mykkä nimityksestä, joka minusta kuullostaa rumalta ja loukkaavalta puhetaitoisia kuuroja kohtaan, niin haluaisin huomauttaa, eikö olisi paikallaan, että kuurojenyhdistyksen johtohenkilöt eivät käyttäisi tuota mykkä sanaa puheessaan. Sillä toiset kuurot useimmiten ottavat esimerkkiä juuri johtohenkilöistä.

Kun kerran menin erääseen kuurojen juhlaan, niin monet siellä luulivat minua kuulevaksi. Näin kun eräs kuuro kysyi toiselta: »Onko tuo kuuleva.» Tarkoittaen minua. Tuo toinen vastasi: »Ei ole, kyllä hän on mykkä.» Ja tämä mykkä sanan käyttäjä kuului sen yhdistyksen johtokuntaan.

Luulisi että kunhan yhdistysten johtohenkilöt ensiksi jättäisivät tuon mykkä nimityksen, niin kyllä muut jäsenet myös ajan kuluessa tottuvat jättämään sen pois käytöstään. Ja ehkä kuuleva maailmakin vähitellen alkaa sanoa meitä vain kuuroiksi kun emme itse käytä tuota mykkä sanaa.

Kuullostaako mykkä nimitys lapsen korvissä niin rumalta ja pelkoa herättävältä kuin seuraava tosi tapaus kertoo:

Kuuro Fiina lähtee vieraisille erään ystävänsä luokse. Tämä ystävä oli ollut Fiinan naapuritalossa kasvattina, mutta sitten naimisiin mentyään muuttanut toiselle puolelle pitäjää.

Potkukelkallaan Fiina taivaltaa tuon 10 km matkan. On kulunut jo 5 vuotta kun hän viimeksi käyi ystävänsä luona. Hän on kuullut että ystävälle on sillä aikaa tullut kaksi lasta. Kuuro Fiina pitää lapsista. Jo saapuu hän ystävänsä kotiin. Astuu sisään. Tuvassa on palvelijatar 1-vuotiaan lapsen kanssa. Fiina tervehtii. Kysyy emäntää. Vähän kummeksuen katsoo palvelijatar tätiä, tuota vierasta, mutta selittää sitten että emäntä ja isäntä ovat heiniä noutamassa kaukaa niittyladosta.

Fiina riisutuu päällispukimistaan ja käy istumaan. Palvelijatar jatkaa perunainsa kuorimista. Fiina vartoo emännän tuloa ja katsoo ikkunasta eikö heinäkuormaa vielä näy. Hän huomaa noin 4-vuotiaan pojan pihalla leikkivän lumessa. Hän kysyy palvelijalta: »onko poika emännän oma poika». Palvelijatar tulee myös ikkunaan ja myöntää pojan talon pojaksi, samalla hän menee ja ovesta huutaa pojalle: »Olavi, tule tänne, täällä on mykkä.» Poika nousee, kasvoista kuvastuu pelkoa ja kauhua. Hätäisesti hän vilkaisee ikkunaan, josta kuuro Fiina katsoo häntä. Salamana alkaa poika huutaa täyttä kurkkua ja pinkaisee pakoon sen kun jaloistaan irti saa. Vasta läheiseen metsään saavuttuaan uskaltaa hetkeksi pysähtyä, taakseen katsoakseen, ja taas alkaa juoksu kohti niittylatoa, sinne äidin luokse, takoo aivoissa ainoa ajatus.

Miten katkeralta tuntuu kuurosta Fiinasta, kun hän ymmärtää, miten lapsi kauhulla pelkää häntä tuon sivullisen henkilön sanoman mykkä sanan vuoksi. Ja kuinka eri tavalla lapsi olisikaan suhtautunut häneen jos tuo palviliatar olisi sanonut: »Olavi, tule tänne, täällä on kuuro täti. Ja vaikka äiti selittää Olaville: älä pelkää kilttiä, kuuroa Fiina tätiä, niin lapsi ei vain voi karkoittaa mielestään tuota mykkä sanaa, joka lapsen mielessä tarkoittaa ehkä jotakin pahaa mörköä, jollaisia lapsen ajatusmaailmassa liikkuu ja joita hän pelkää.

Mutta löytyy silti kuulevien ihmisten joukosta henkilöitä, joilla on mykkä nimityksestä se käsitys, että se kuuluu vain puhetaidottomille kuuroille. Ehkä seuraava tapaus valaisee sitä.

Erään liikkeen konttoriin saapuu kuuro mies. Konttorissa on 2 nais-konttoristia. Mies kysyy selvästi: »onko johtaja tavattavissa». Toinen konttoristeista sanoo: kyllä on ja menee noutamaan johtajaa. Johtaja tervehtii miestä ja he alkavat keskustella. Mies on rakennusmestari ja hän on tullut keskustelemaan hänen rakennettavakseen annetusta liikkeen sivuliikkeen rakennuksesta toiselle paikkakunnalle.

Mies ymmärtää huulien liikkumisesta ihailtavan helpolla. Vain kerran on johtajan toistettava sama asia kaksi kertaa. Käytökseltään hän on kohtelias.

Konttoristit eivät huomaa sitä että mies on kuuro, sillä mies ymmärtää aivan kuin

## 25 %:n MATKALIPPUALENNUKSIA

Rautatiehallitus on myöntänyt seuraavat 25 %:n alennukset matkalippujen hinnoista:

Hämeenlinnassa 9—10/6 pidettäville kuuromykkäin esitelmäpäiville. Alennus voimassa 7—12/6.

Kotkassa 9—10/6 pidettäville urheiluesitelmäpäiville. Alennus voimassa 7—12/6.

Osanottajille myydään lähtöasemalta 1 ½ yksinkertaista matkalippua. Nämä liput, joita menomatkalla ei saa antaa pois, leimataan lähtöasemalla aseman nimileimalla. Matkalippujen ohella lähtöasema antaa jokaiselle matkustajalle todistuskaavakkeen B N:o 118 A, johon on leimattu aseman nimi ja päiväleima. Nämä todistukset tulee tilauksien järjestäjäin täyttää ja varustaa ne liiton leimalla. Paluumatkaa varten ovat ostetut matkaliput voimassa yhdessä mainitulla tavalla täytettyjen ja leimattujen todistuksien kanssa. Todistukset on matkan päättyessä matkalippujen kera luovutettava junailijalle.

*

Erehdysten välttämiseksi olisi paras lippua ostaessa näyttää tämä tiedoitus lipunmyyjälle.

---

kuulisi, tosin he kyllä huomaavat miehen puheessa ja ääntämisessä jotakin vikaa, mutta onhan joillakin kuulevillakin ihmisillä pienempiä tai suurempia puhehäiriöitä. Johtaja kyllä tietää että mies on kuuro, hehän ovat tuttuja. Mies saa asiansa toimitetuksi ja lähtee. Johtaja sanoo konttoristeille: »Tuo mies oli mykkä.» Toinen konttoristeista sanoo siihen: »Mikä mykkä hän oli, osasihan hän puhua ja kiitettävästi.» Johtaja nolostuu omasta tahdittomuudestaan ja sanoo: »Ei kun tarkoitin hän oli kuuro.» Ja ihaillen nämä konttoristit ihmettelivät tuota miehen huuliltalukemisen taitoa, ja miten he itse eivät voineet huomata miestä kuuroksi, ennen kuin nyt johtajan sen heille sanoessa. Ja ehkä ei tämä johtaja enää käytä mykkä nimitystä puhuvista kuuroista, saatuaan alamaisiltaan opettavan ojennuksen.

»Susy»

---

OLETKO MUISTANUT **kilpailukehoitusta,** joka on lehtemme maaliskuun numerossa. Jos et ole muistanut, niin lue kehoitus ja osallistu raittiusaiheiseen kirjoituskilpailuun, joka päättyy 1. 6. 1945.

AMMATTITAITOINEN

Suutari

**saa työpaikan heti tahi myöhemmin. Lähemmin os.:**

**Albert Holmström**
**JALKINEKORJAAMO**
**Hanko**
**Koppnäsinkatu 9**

## HELSINGIN KUUROM. YHDISTYKSEN 50-V. JUHLAVUOSIKOKOUS

Helmikuun 25. päivänä oli Helsingin Kuuromykkäinyhdistyksellä tavallisuudesta poikkeava vuosikokous. Pommitusvaurioiden aiheuttamat vauriot yhdistyksen huoneistossa oli saatu korjatuksi. Huoneisto oli maalattu ja paperoitu. Kaikkialla siinä oli uutuuden tuntu. Elämä voitiin alkaa taas uudestaan. Vuosikokoukseen olikin saapunut runsaasti jäseniä, aivan huoneiston täydeltä. Heidän lukumääränsä nousi toiselle sadalle. Iloinen, reipas ja toiverikas mieliala vallitsi heidän keskuudessaan. Puhujalavan edustalla oli tekstattu taulu: 50-vuotias, sinivalkonauhojen ympäröimänä ja taustalla seinällä loistivat kivipiirtäjä Lauri Mikkolan valmistamat yhdistyksen omistuskilven kummallakin puolella upeat juhlakilvet, joiden keskellä oli kultanumeroin: 1895—1945.

Kun yhdistyksen puheenjohtaja Eino Karilas astui puhujalavalle avaamaan kokousta, hiljeni osanottajain joukko. Kaikki seurasivat tarkasti hänen esitystään, joka tapahtui vakavasti juhlakokouksen merkeissä. Kokous pidettiin laillisesti kokoonkutsuttuna ja sitä johtamaan valittiin kirjaltaja Antti Jokelainen. Sihteerinä toimi yhdistyksen monivuotinen sihteeri fil. maist. Sigyn Heikel.

Ensiksi esitettiin kokoukselle yhdistyksen viime vuoden toimintakertomus. Tästä laajasta ja hyvin kirjoitetusta kertomuksesta mainittakoon tässä mm. seuraavaa:

Yhdistyksen viidentenäkymmenentenä toimintavuonna 1944 on sen työ ollut sodan takia laimeata, jopa ajoittain kokonaan pysähdyksissä. Helmikuun 16—17 pnä sattuneessa ilmapommituksessa vaurioitti pommi taloa, missä yhdistyksen huoneusto sijaitsi, sillä seurauksella, että pihan puoleiset huoneet kärsivät tästä erikoisesti. Ikkunakehykset ja ovet rikkoutuivat, seinistä ja katosta putosi rappausta, huonekalut kärsivät vaurioita y.m. Sellaisissa olosuhteissa oli vaikeata kokoontua ennenkuin saatiin pahvilevyt ikkunoihin. Helmikuun 20 päiväksi kuulutettu vuosikokous oli siirrettävä maaliskuun 5:nteen, jolloin suhteellisen vähän jäseniä saapui, vilusta hytisten ja päällysvaatteet yllä selviydyttiin kokouksen ohjelmasta. Hälyytysvaaran ja pimeyden takia kaduilla oli yhdistys sitten auki ainoastaan lauantaisin klo 16—19 ja sunnuntaisin klo 12—16.



Huoneuston kuntoon saattaminen sujui hitaasti, koska rakennustarvikkeiden puutteen takia oli kielletty suorittamasta suurempia korjauksia vahingoittuneissa taloissa. Keväämmällä saatiin lupa kuitenkin tehdä enemmän korjauksia yhdistyksen huoneistossakin, mutta maalaaminen ja seinäpapereiden laittaminen jätettiin v:n 1945 alkuun.

Syyskaudella jäsenet kokoontuivat vanhaan tapaan yhtenä sunnuntaina kuukaudessa kuukausikokouksiin, toisena sunnuntaina raittiuskokouksiin ja muina sunnuntaipäivinä opettavia esitelmiä kuulemaan. Shakkikerholla on tiistaisin ja torstaisin ollut peli-illat ja lauantaisin on kokoonnuttu yleiseen seurusteluun. Keskiviikot ja perjantait on yleensä varattu kurssien pitoon, mutta koska aika erikoisesti syyskauden alussa oli jännittävä ja levotonta, eivät jäsenet ole voineet kerääntyä kartuttamaan tietojaan, joten valitettavasti tänä vuonna ei ole mitään kursseja pidetty. Toivottavasti ensi vuonna tulee rauhallisempaa, jolloin vahinko otetaan takaisin. Esitelmiä ovat pitäneet tarkastaja *J. K. Palomaa*, pastori *U. Paljakka*, herrat *E. Karilas* ja *C.-E. Martola* sekä rouvat *K. Pitkänen* ja *I. Mouton*. Raittiusyhdistyksen 40-vuotisjuhlassa pitivät lisäksi mielenkiintoisia ja arvokkaita esitelmiä kirkkoherra *V. Louhivuori*, pastori *N. Kotilainen* ja toimittaja *V. Karpio*.

Valitettavasti oli kuuromykkien pappi, pastori *L. A. Paunu* sotapalveluksessa koko kevään, mutta pastori *U. Paljakka* piti jumalanpalveluksia kuitenkin kerran kuukaudessa. Toukokuun lopulla pastori Paunu palasi suureksi iloksi kuuromykille, jotka heti luottavaisina uskoivat hänelle moninaiset huolensa tiheillä käynneillään. Joulukuussa pastori Paunu järjesti seurakuntaillan, missä pidettiin monia arvokkaita ja liikuttavia puheita, mitkä tekivät syvän vaikutuksen läsnäoleviin. Kirkkoneuvoston jäsenet ovat tapansa mukaan käyneet köyhien ja sairaiden luona ja jouluksi jakaneet pieniä avustuksia rahavaroista, joita säästölippaalla »*lesken ropo*» on kerätty kuuromykkien yhdistyksen jäsenten keskuudessa. Pelastusarmeija on myöskin pitänyt kokouksia kuuromykille ja kutsuneet heidät erääseen joulujuhlaan. Samoin Filadelfia-yhdistys on myöskin muutamia kertoja kutsunut kuuromykät kokouksiinsa.

Omakotirahaston kartuttamiseksi järjestettiin kaksi juhlaa arpajaisineen ja kun vielä osa tarjoilun tuloista siirrettiin mainittuun rahastoon, kertyi vuoden kuluessa siihen 7.890 mk. Lisäksi vietettiin joulujuhla loppiaispäivänä sekä vaatimattomat juhlat Runebergin ja äitienpäivänä sekä pikkujoulu.

Yhdistys on toimintaansa varten saanut avustusta Helsingin kaupungin kirkkovaltuustolta 10.000 mk, Helsingin kaupungilta 4.400 mk sekä Ab. Shelliltä 3.000 mk. Neiti Linda Aschanin perilliset ovat lahjoittaneet yhdistykselle 3.000 mk niille avuntarpeessa oleville kuuromykille, jotka on evakuoitu Porkkalan alueelta sekä yhden kirjapaino Surduksen osakkeen. Kuuromykkäin auttajayhdistys on kustantanut 10 p:n kesäoleskelun maalla neljälle kuuromykkä-äidille, mistä kaikista lahjoituksista yhdistys lausuu parhaan kiitoksen.

Yhdistyksen kunniajäsen, uskollinen Suomi-ystävä, taiteilija *Viggo Chr. Hansen* täytti lokakuussa 60 vuotta ja yhdistys lähetti hänelle onnittelun. Lisäksi ovat herrat *A. Jokelainen* ja *A. Ruotsalainen* täyttäneet 60 vuotta sekä rouvat *E. Sandblom* ja *L. Färdig* 50 vuotta. Yhdistyksen monivuotinen vahtimestari, neiti *Sofia Andersson* täytti 75 vuotta Avikin vanhainkodissa. Ystävät ja toverit onnittelivat näitä lämpimästi kukin ja lahjoin.

Vuoden kuluessa on sattunut myöskin surullisia tapauksia: neljä yhdistyksen jäsentä on kuollut, nim. rouva *Alma Honkanen* sekä herrat *Matti Mölsä*, *Juho Tserni* ja *Olavi Latva*. Rauha heidän muistolleen!

Edellisessä vuosikokouksessa valittiin yhdistyksen vakinaisiksi jäseniksi rouvat *Olga Stadius*, *Amanda Elovaara* ja *Elvira Norstedt*.

Yhdistykseen on vuoden aikana kuulunut neljä kunnia-, 20 vakinais- ja 136 vuosijäsentä eli yhteensä 160 jäsentä.

Yhdistyksen alaosastojen toiminnasta on huomattava, että *Ompeluseura* ei ole tarvikeaineiden puutteen vuoksi ollut toiminnassa kertomusvuonna. — *Voimistelu- ja urheiluseura* on vaikeista ajoista huolimatta harjoitellut uutterasti ja se on harjoitusotteluiden lisäksi järjestänyt seurakilpailuja hiihdossa ja murtomaajuoksussa. Seuran 40-vuotisjuhlan yhteydessä järjestettiin Suomen mestaruuskilpailut heinäkuun 29—30 p:nä Eläintarhan urheilukentällä, missä seura voitti 4 mestaruutta ja saavutti lisäksi useita toisia ja kolmansia palkintoja. Juhlissa kävi yli 300 kuuromykkää eri puolilta maata. Myöskin on oteltu seuramestaruudesta uinnissa sekä myöskin on kilpailtu viisi- ja kolmiottelussa. Naiset ovat harrastaneet voimistelua ja miehet sensijasta harjoittaneet käsipalloa ja myöskin harjoituksen vuoksi osallistuneet kuulevien kilpailuihin. Jäsenluku on ollut 126. — *Shakkikerho* järjesti tammikuussa jo kevätkilpailunsa osanottajamäärän noustessa kahteenkymmeneen, mistä olosuhteiden pakosta kuitenkin oli luovuttava. Vasta syksyllä sitä voitiin jatkaa ja saatiin päätökseen joulukuussa. Helluntaina järjestettiin maljakko-ottelu Turun kanssa sekä ystävyysottelu Pietarsaaren kanssa ynnä salamaottelu. Ensiksimainittu ottelu jäi ratkaisematta, toisen voitti Pietarsaaren joukkue ja viimeksimainitun helsinkiläiset. Jäsenluku oli vuoden lopussa 52. — *Raittiusseura* »*Surd*» ei myöskään voinut aloittaa varsi-

naista toimintaansa ennenkuin syksyllä järjestäen silloin kokouksia kerran kuukaudessa. Merkittävä tapaus oli seuran joulukuun 2—3 p:nä viettämä 40-vuotisjuhla. — *Naiskerho* on syksyn kuluessa kokoontunut 3 kertaa, jolloin pidettiin opettavia esitelmiä ja myöskin luettiin sopivia kirjoituksia Naisten Äänestä. Kerho on tilannut Naisten Äänen, Kotilieden ja Husmodernin. Jäsenluku oli 53.

Vuosikertomuksen esityksen jälkeen, joka yksimielisesti hyväksyttiin, esitettiin kokoukselle yhdistyksen viime vuoden tilit ja tilintarkastajain lausunto, jonka perusteella myönnettiin asianomaisille täysi vastuuvapaus.

Yhdistyksen johtoon valittiin entinen kokenut puheenjohtaja, kirjaltaja Eino Karilas.

Johtokuntaan tulivat fil. maist. Sigyn Heikel, tarkastaja J. K. Palomaa, neiti A. Blomqvist, herra Hj. Sandblom, pastori Urho Paljakka ja kirjaltaja A. Jokelainen sekä varajäseniksi rouva Ida Mouton ja herra B. Ahlbäck.

Tilintarkastajiksi valittiin herrat Vilho Salovaara ja Bruno Mouton sekä varalle Lauri Mikkola ja Torsten Riksström.

Jäsenmaksuksi määrättiin 40 markkaa.

Huvitoimikuntaan valittiin herrat Osmo Entelä, Paul Miettinen ja Antti Jokelainen ja neiti Hilja Ijäs.

Kokoukselle oli saapunut onnittelusähkösanomia Oulun ja Tampereen k. m. yhdistyksiltä, rva Elma Ignatiukselta ja hra Juho Pykäläiseltä.

Kun onnittelut oli esitetty, ilmoitti puheenjohtaja, että pankinjohtaja M. Honkajuuri, kuvanveistäjä Albert Tallrothin veli, oli lahjoittanut juhlivalle yhdistykselle 20.000 markkaa.

Sitten puheenjohtaja Karilas jätti tarkastaja J. K. Palomaalle adressin, jossa hänet kutsuttiin Helsingin Kuuromykkäinyhdistyksen kunniajäseneksi tunnustukseksi ja kiitokseksi pitkäaikaisesta, uhrautuvasta työstä kuuromykkäin johtomiehenä ja valistusharrastusten innokkaana edistäjänä.

Lopuksi kutsuttiin yhdistyksen vakinaisiksi jäseniksi 30 vuotta jäsenvelvollisuutensa täyttäneet seuraavat henkilöt:

Kultaaja Georg Örn, kirjansitoja Jarl Hällberg ja rouva Elin Kahila.

Puheenjohtaja Eino Karilaan toivotettua yhdistykselle ja sen jäsenille menestystä ja onnea alkavalle toiselle puolivuosisataiselle taipaleelle päättyi tämä onnistunut juhlavuosikokous.

Varsinainen Helsingin Kuuromykkäinyhdistyksen 50-vuotisjuhla vietettiin Maarianpäivänä maaliskuun 24 pnä 1945 klo 19 Apollonkadun 11:ssa Kuuromykkäinliiton edustajakokouksen yhteydessä.

## EUROOPAN SOTA PÄÄTTYNYT

Lehteämme painoon pantaessa toukokuun 7 p:nä levisi maailmalle tieto, että kuusi vuotta kestänyt Euroopan sota, jonka Saksa aloitti hyökkäämällä Puolan kimppuun, on päättynyt. Saksa, joka aluksi salamasotataktiikallaan sai suuria voittoja ja levitti mahtiansa tavattoman laajalle alueelle, on nyt täydellisesti lyöty ja sen sotavoimat antautuneet ehdoitta liittoutuneille. Näin on päättynyt tämä historiassa ennennäkemätön vaihe, totaalinen sota, jota enää vain Japani Itä-Aasiassa jatkaa. Se vaati suunnattomia uhreja ja Eurooppa on täydellisesti köyhtynyt. Kestää pitkät ajat, ennenkuin tästä pystytään nousemaan. Mutta noustaan joka tapauksessa.

Yhteiskuntarakenteessa tulee tapahtumaan suuria muutoksia — sitä ei voi välttää. Siihen on tällaisen jälkeen pakko. Kansojenkin on opittava elämään sovussa toistensa kanssa ja järjestämään siten, ettei kilpailu kauppamahdista valtojen välillä vie taas entistä kamalampaan sotaan. Ystävällinen kanssakäyminen kansojen kesken on saatava käyntiin, ei politiikkojen, vaan ihmisten kesken.

Me kuurot olemme maailmassa aivan omaa luokkaamme. Me tulemme omalla kielellämme toimeen toisiin kansallisuuksiin kuuluvien kuurojen kanssa vaikeuksitta. Meillä on kuurojen kesken kohtalonyhteyden side, joka ei välitä poliittisista tai kansallisista rajoista. Niin olemme koettaneet saada tietoja naapurimaamme Neuvostoliiton kuuroista ja heidän urheilu- ja valistustyöstään. Toivomme, että ennen pitkää niitä saammekin ja voimme selostaa lehdessämme ja myöskin henkilökohtaisesti molemmin puolin kohdata toisiamme ja ottaa oppia toistemme saavutuksista.

Tuokoon rauha lievitystä paljon kärsineille kansoille. REP.

# URHEILUOSASTO

### KUL:n 25-vuotisjuhlat Helsingissä

vietettiin kokousten merkeissä. Liittokokouksen vaaleista oli jo lehtemme edellisessä numerossa selostus. Pääsiäisaatoksi suunnitellut juhlapäivälliset täytyi tarjoilijalakon takia peruuttaa. Sensijaan Tampereella heinäk. 29 p:nä pidettänee 25-vuotisjuhlamestaruuskilpailujen päättäjäisiksi juhlapäivälliset, joiden aikana jaetaan palkinnot voit-



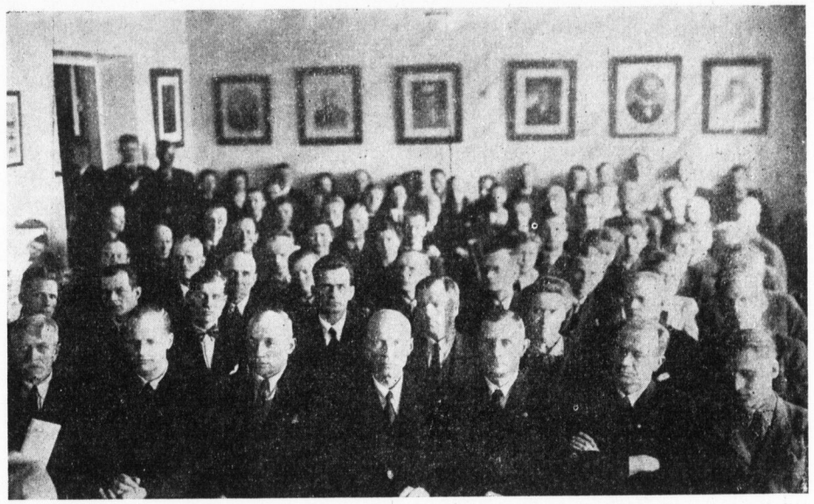

*KUL:n 25-vuotisjuhlakokouksen osanottajia.*

tajille, yleiseurooppalaista ja pohjoismaista tapaa seuraten.

Liittoneuvoston kokouksessa 1. pääsiäispäivänä oli runsaasti kysymyksiä pohdittavana. Hyväksyttiin mm. liiton sihteerin laatima uusi piirikartta, joka oli laadittu pitäjäin rajoja seuraten, siten että jokaiselle seuralle tulivat ne pitäjät kokonaisuudessaan, jotka ovat parhaassa yhteydessä keskuspaikkaan. Kuitenkin rajaseuduilla, pitäjien laitamailla asuvat urheilijat saavat kuulua entiseen tapaan siihen seuraan, jonka keskuspaikkaan heillä on helpoin matka. Poikkeuksena sallitaan toisen seuran alueelta toiseen muuttaneen urheilijan kuulua entiseen seuraansa, jos hänellä on kiinnitys kiertopalkintoon, niin kauan kuin saa sen omakseen, mutta jos hän häviää ensi kerran, on hän heti velvollinen liittymään asuinpaikkansa seuraan. Pietarsaaren ja Vaasan edustajat sopivat samalla eräästä pitkäaikaisesta raja- ja riitakysymyksestään, joka nyt kaikkien tyydytykseksi joutui pois päiväjärjestyksestä. Herra Martin Hellöre osoitti tosi urheilullista mieltä tehdessään seuransa puolesta luovutuksen. Kiitos ja kunnia hänelle siitä.

Suomi-Ruotsi maaottelusopimus ratifioitiin ja sopimuksen kaksoiskappale allekirjoitettuna lähetettiin Ruotsin k.m. urheiluliitolle. Uintitason kohottamiseksi tarkoitettu kohta kumminkin täytyi toistaiseksi jättää pois, koska meikäläisillä ei ole vielä mahdollisuuksia polttoainepulan vuoksi tarpeeksi harjoittaa halliuintia ja avovedessä on uintikautemme liian lyhyt, että sen aikana uimarit pääsisivät kohtalaiseenkaan kilpailukuntoon. Maaottelu oli aikomus pitää Turussa elok. 11—12 p:nä, mutta yhteensattumisen vuoksi se täytyykin siirtää viikkoa aikaisemmaksi.

Vuoden 1946 hiihtomestaruuskilpailut sai Jyväskylä, rata- ja kenttäurheilumestaruuskilpailut Kuopio. Vuoden 1947 hiihtomestaruuskilpailut vei Vaasa, mutta rata- ja kenttäurheilumustaruuskilpailut pantiin pöydälle seuraavaan liittoneuvoston kokoukseen. Niitä pyysi Tampere 40-vuotisjuhlansa johdosta.

Koulujenvälisten mestaruuskilpailujen järjestäminen jätettiin liittohallituksen pohdittavaksi. Samoin urheilupäivä k.m. kouluissa.

Viestijuoksussa päätettiin antaa voittavalle seuralle mestaruusmitali ja pronssimitalit miehistölle.

Järjestävä seura tulee tästälähin kustantamaan mestaruuskilpailujen valvojain (jotka liitto määrää) asunnon ja ruuan. Liitto puolestaan suorittaa matkaliput ja päivärahan. Mestaruus- ja muut palkintomitalit hankkii liitto ja laskuttaa niistä järjestävää seuraa, kuten noudattamamme kilpailusäännöt määräävät.

Mestaruuskilpailujen ohjelmaan otettiin uudelleen 200 ja 800 m juoksut.

Kilpailuihin ilmoittautumisajaksi määrättiin 7 päivää ennen kilpailuja. Jälki-ilmoitukset on tehtävä 48 tuntia ennen.

Seurojen valmentajakysymys jätettiin liittohallituksen huoleksi.

Kunniapalkinnon (kultakellon tai muun arvokkaan esineen) jakaminen ei katsottu olevan toteutettavissa ainakaan toistaiseksi, mikäli ei ilmaannu sellaisten lahjoittajia, sillä liitolla ei ole varoja tarkoitukseen käytettävissään, eikä seurojenkaan verottaminen kunniapalkintojen saamiseksi joka vuosi käy päinsä.

Liittohallituksen tehtäväksi jätettiin kääntyä seurojen puoleen siinä tarkoituksessa, että ne valvoisivat urheilijainsa valmennusta silmälläpitäen muutamaa harvaa »leipälajia», joissa voisivat tehokkaalla harjoittelulla saavuttaa nykyistä huomattavasti parempia tuloksia. Olisi estettävä, että sama urheilija mestaruuskilpailuissa osallistuu kaikkiin

mahdollisiin lajeihin, kykenemättä keskittämään itseänsä jonkun tietyn ennätyksen rikkomiseen, päämääränään vain »mitallimetsästys». Toivotaan, että arv. liittohallituksessa istuvat seurojen edustajat ottaisivat tämän huomioonsa ja kehoittaisivat urheilijoitaan harjoittamaan ja kilpailemaan vain niitä lajeja, joissa he voivat erikoistumalla saavuttaa parhaat tulokset.

Päätettiin ryhtyä toimenpiteisiin, että KUL pääsisi perustettavan Urheilurahastoyhdistyksen jäseneksi ja sitä tietä osalliseksi nykyistä huomattavammasta valtion rahallisesta tuesta.

Päätettiin SN Seuran kautta tiedustella mahdollisuuksia urheilulliseen yhteistoimintaan Neuvostoliiton kuurojen kanssa, mikä jätettiin liittohallituksen huoleksi.

Kuopion edustaja toivoi, etteivät varakkaammat seurat haalisi itselleen kaikkia parhaita urheilijoita, houkuttelemalla heitä jättämään työpaikkansa, vaan osoittaisivat reilua toverihenkeä myös kaikessa seurainvälisessä kanssakäymisessä, sillä pienten seurojen työ voi olla monin verroin vaikeampaa ja epäkiitollisempaa kuin suurten, hyvien urheilijain etsimisessä ja kasvattamisessa tekijämiehiksi.

1. pääsiäispäivänä suoritettiin kunniakäynti Malmin hautausmaalle, jossa liiton puolesta laskivat seppeleen Oskar Vetzellin haudalle kunniapuheenjohtaja Eino Karilas, Sulo Vuokon haudalle sihteeri Rurik Pitkänen ja Matti Mölsän haudalle puheenjohtaja Urho Lehtimäki, puhuen kukin näiden edesmenneiden lähimpien toveriensa ja ystäväinsä muistolle.

Samana iltana vietettiin KUL:n 25-vuotisjuhlaa arvokkaalla ohjelmalla. Läsnä oli 250 kuuroa. KUL:n hopeiset ansiomitalit annettiin pitkäaikaisen uskollisen työn tunnustukseksi urheilun hyväksi herroille Janne Leivo Vaasasta ja Emil Mattila Kotkasta. Onnitteluista mainittakoon mm. SVUL:n edustajan hra Lauri Anttilan lämminhenkinen puhe, pankinjoht. Toivo Aron, J. V. Rangellin ja kouluneuvos Arvo Vartian sähkösanomat, joilla oli liittomme juhlaa muistaneet myös veljesjärjestömme Ruotsissa ja sen ent. puheenjohtaja Oscar Rydén.

2. pääsiäispäivän iltana oli KUL:n illanvietto pääasiassa nuorille kevyellä ohjelmalla. Lopuksi he saivat tanssia tarpeekseen.

Huipputapaus oli, että juhlaan valmistui KUL:n 25-vuotisjuhlajulkaisu arvokkaine kirjoituksineen sekä kuuroilta että kuulevilta alan johtavilta miehiltä. Toivottavaa on, että tämän runsaasti kuvitetun ja painoasultaankin ensiluokkaisen julkaisun myynnin jokainen seura ottaisi omaksi asiakseen. Samoin urheilukasvatuksen tehostamiseksi olisi jatkuvasti muistettava tarjota jokaiselle tri Martti Jukolan ajanmukaista, liiton julkaisemaa urheiluopasta »Urheilutaidon alkeet». Niitä saa tilata myytäväksi liiton toimistosta, os. Helsinki, Liisank. 27 E 10.

Tri Martti Jukolan toimittamassa Urheilukuvasto n:o 2:ssa on myös aivan alkusivuilla hyvin mielenkiintoinen ja asiantuntemuksella laadittu Katsaus KUL:n 25-vuotiseen toimintaan lukuisine syväpainovalokuvineen. Jokaisen kannattaa ostaa se itselleen muistoksi, kun sen saa vain 20 markalla mistä hyvänsä.

Nämä KUL:n 25-vuotisjuhlat olivat kaikinpuolin onnistuneet ja antoivat monia uusia herätteitä tulevaisuuden varalle. Toivotaan, että liittomme saisi nyt raskaiden sotavuosien jälkeen uutta tuulta purjeisiinsa ja sen työ kuurojen ruumiillisen kunnon ja isänmaamme urheilullisen maineen kohottamiseksi menestyisi. *RUURI.*

## Ruotsi-Suomi maaottelu yleisurheilussa

joka oli päätetty pitää elokuun 11—12 p:nä, pidetäänkin yhteensattumisen vuoksi viikkoa aikaisemmin, elokuun 4—5 p:nä.

## Ostakaa Urheilukuvasto n:o 2.

Tohtori Martti Jukolan toimittama arvokas, syväpainossa painettu Urheilukuvasto on ainoa laatuaan pohjoismaissa. Siinä on runsaasti kauniita urheiluaiheisia kuvia muun tekstin ohella. Tässä numerossa tri Jukola tutustuttaa kuulevia myöskin hiljaisiin urheilijoihin, selostaen Kuuromykkäin Urheiluliiton 25-vuotistoimintaa hyvillä valokuvilla valaistuna.

Urheilukuvasto maksaa vain 20 markkaa, ja sitä saa ostaa kaikista kirja- ja paperikaupoista sekä rautatiekirjakaupan myymälöistä. Jokaisen kuuron kannattaa ostaa Urheilukuvasto, mikä ilmestyy joka toinen kuukausi.

HÄMEENLINNAN Kuuromykkä-Urheilijat järjestää jäsenten väliset murtomaajuoksukilpailut 3000 mtr matkalla toukok. 27 p. klo 10 Ahvenistolla. Sen jälkeen kokoonnutaan tyttölyseolle illanviettoon. *Tulot lankeavat Suomi-Ruotsi maaottelun palkintorahastoon,* joten saapukaa joukolla tähän tilaisuuteen. Nykyään on palkinnot hyvin kalliita, joten pieni H:linnan urheiluseurakin tahtoo pana jonkin summan likoon, jotta saataisiin arvokkaat palkinnot maaotteluun.

Terve tuloa siis tähän illanviettoon.

KYMINLAAKSON K.m. V. ja U.-seura »Tähti» toimeenpanee *25-vuotisjuhlansa* Kotkassa Keskuskansakoululla kesäk. 9 p:nä, alkaen klo 17. Ohjelma on sisältörikas.

Sunnuntaina klo 10 kokoonnutaan Kotkanpohjan huoneustolle, Kaivok. 14 *urheiluesitelmäpäiville.*

Kauniin ilman sattuessa tehdään retki kuuluisalle Langinkoskelle ja mahdollisesti järjestetään päivälliset. Tervetuloa Kotkaan.

Majoitusta haluavia vieraspaikkakuntalaisia pyydetään hyvissä ajoin tekemään asuntotilauksensa os. herra Armas Kaipiainen, Kotka, Ruotsinsalmenk. 17.

25 %:n alennus matkalippujen hinnoista on saatu.



# Kirjallisuutta

## Helsingin Kuuromykkäinyhdistyksen juhlajulkaisu

Kuvitettu. 104 sivua. 30:—. Tilauksia voidaan tehdä os.: Eino Karilas, Helsinki, Mariankatu 13 B 33. Yksityistä tilausta seuraa 3 mk postimerkeissä.

»Yhdistys on toimittanut painosta 50-vuotisjulkaisunsa, jonka toiseen sataan nousevilla sivuilla tehdään hauskasti ja seikkaperäisesti selkoa yhdistyksen ja yleensä kuuromykkäin järjestötoiminnasta. Monet tässä työssä mukanaolleet henkilöt, joukossa monta kuulevaa, ovat kirjoittaneet muistelmiaan. HKY:n monien eri kerhojen ja alaosastojen työ saa oman selostuksensa. Kulttuurihistoriallisesti arvokas on juhlajulkaisun loppuun liitetty kuuromykkätyöntekijäin lyhyet elämänkerrat.» *(Karjalan toim.siht. E. P.)*

# TIETOJA KOTIMAASTA

SEINÄJOEN K.m. yhdistyksen kevätkokous on toukokuun 27 p:nä Ylistaron tiilitehtaalla R. Kuusiston luona. Hyvän ilman sattuessa kokous pidetään ulkosalla Kalliolla.

Iltapäivällä tehdään huviretki Isoonkyröön Orismalan asemalle kuuluisalle Leväluhdan uhrilähteelle, josta on löydetty 52 ihmisruumiinosaa eli pääkalloa rautakaudelta, 600 v. j. Kr. s. Juna lähtee Ylistarosta klo 16 ja palaa takaisin klo 19. Koko päivän on jännittävää nuolenheittoa ym. Tervetuloa nuoret ja vanhat läheltä ja kaukaa saamaan virkistystä.

SAVONLINNAN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään Savonlinnassa toukokuun 26—27 päivinä. Liiton sihteeri toimittaja Rurik Pitkänen on lupautunut esitelmöimään. Toivottavasti rovasti Otto Myyryläinen myöskin saapuu pitämään jumalanpalveluksen ja rikastuttamaan ohjelmaa esitelmillään. Tutustutaan samalla retkeilyllä Savonlinnan linnamuseoon ja kauniisiin ympäristön näköaloihin.

Asuntotilaukset ja muut tiedustelut on tehtävä hyvissä ajoin puheenjohtaja Toivo Malkille, os. Savonlinna, Miekkoniemi.

KERAVAN Kuurojen kerhon kirkkopäivät kesäk. 3 p:nä klo 13 Seurakuntatalolla. Helsingistä tulee useampia puhujia. Arvokas ohjelma. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. Juna lähtee Helsingistä 11,55, saapuen Keravalle 12,33. Sokerit mukaan.

## Suomen Kuuromykkäinliiton 40-vuotisjuhlat

Helsingissä toukok. 19—21 p:nä.

19. 5. klo 19.00 *Tervetuliaisilla vietto* Elannon juhlasalissa, Kaikuk. 2. Ohjelmassa mm. tervehdyspuhe, lausuntaa, E. Karilaan esitelmä, L. Vainolan muistelmia, kertoelma, humoreskeja, tanssiesitys ym.
*Pääsy 30:—.*

20. 5. klo 9.00 Lisätyn keskushallituksen *juhlaistunto.* Liiton toimistossa.

» 10.30 *Esitelmätilaisuuksia* Elannon juhlasalissa, Kaikuk. 2. Esitelmiä pitävät tarkast. J. K. Palomaa, hra E. Savisaari, past. A. Arasola, R. Pitkänen.

» 16.00 *Juhlajumalanpalvelus* Töölön kirkossa. Juhlasaarnan pitää past. Urho Paljakka.

» 19.00 *40-vuotisjuhla* Elannon juhlasalissa, Kaikukatu 2. Ohjelmassa: alkusoitto, tervehdyssanat, juhlaruno, juhlaesitelmä (A. Arasola), soittoa, juhlapuhe (U. Kierimo), ansiomitalien jako, yhteinen »Maamme» musiikin säestyksellä ja viittomilla.
*Pääsy 40:—.*

21. 5. klo 10—14 Tutustumista Helsingin nähtävyyksiin halukkaille ryhmittäin.

» 17.00 *Juhlapäivälliset* ravintola »Espilässä» Fredrikink. 56. Päivällismaksun 150:— suorittaa jokainen etukäteen ilmoittautuessaan. Leipäkortti mukaan.

Juhlapäivällisille haluavain on ehdottomasti ennen toukokuun 12 päivää osanottokortin saamiseksi ilmoittauduttava os. Herra Carl-Eric Martola, Helsinki, Döbelnink. 3, A 12, ja on samalla lähetettävä osanottomaksu 150 markkaa.

25 %:n alennus rautatielippujen hinnoista on saatu juhlien osanottajille.

Majoituksestaan huolehtii jokainen itse.

***Juhlatoimikunta.***

HÄMEENKYRÖN kuuromykkäin yhdistys järjestää esitelmäpäivän kesäkuun 10 p:nä Hämeenkyrön kirkonkylän kansakoululla, alkaen klo 10 a.p. Puhujiksi tulevat past. L. Paunu ja mahd. adjut. M. Kruhse Helsingistä, herra Kauko Mäkelä Tampereelta, sekä lisäksi yhdistyksen omat puhujat.

Hyvä ravintola! Arvottavana oikea rauhanajan kahvikaakku. Sokerit mukaan. Tervetuloa keväiseen Hämeenkyröön!

SEINÄJOEN K.m. yhdistyksen esitelmäpäivä pidetään heinäkuulla. Tarkemmin kesäkuun numerossa.

IISALMESSA pidetään yhdistyksen esitelmäpäivät kesäkuun 2—3 pnä Keskuskansakoululla. Puhujina mm. toim. R. Pitkänen, past. A. Arasola, O. Heiskanen y.m.

25 %:n matkalippualennus on saatu. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

KRISTIINAN Kuurojen Yhdistys — Kristinestad Dövas Förening järjestää esitelmäpäivät ja kesäjuhlan Kristiinassa Suomalaisessa yhteislyseossa kesäk. 9—10 p:nä.

Liiton asiamies toimittaja Rurik Pitkänen on lupautunut esitelmöimään. Muutenkin koetetaan ohjelma saada vaihtelevaksi. Asuntoja järjestää rva Greta Lassfolk, os. Kristiina, It. pitkäkatu 25. Hänelle olisi ilmoitettava asunnon tarpeesta 2 viikkoa ennen juhlia. Sokerit ja leipäkortit mukaan.

Rautatiehallitus on myöntänyt matkalippujen hinnoista 25 %:n alennuksen. Tervetuloa Suupohjan kauniiseen pääkaupunkiin!

HÄMEENLINNAN Kuuromykkäinyhdistys toimeenpanee esitelmäpäivät 9—10 p. kesäkuuta tyttölyseolla. Ohjelma alotetaan lauantaina klo 18. Lauantaiohjelmassa on hra Lauri Vainolan taikatemppuja, esitelmiä ym.

Sunnuntaina lähdetään klo 10 retkeilylle H:linnan ympäristöön. Sitten jatketaan ohjelmaa tyttölyseolla. Seminaarilaisten laulukuoro on luvannut ilahuttaa tilaisuutta ym. ym.

Sydämellisesti tervetuloa. Sokeri ja elintarvikekortit mukaan. Majoituksesta huolehditaan kun ajoissa ilmoitetaan.

25 %:n alennus rautatiellä saatu.

Hämeenlinnassa tavataan 9—10/6.

HAAPAJÄRVEN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään kesäk. 16—17 p:nä Haapajärvellä. Ohjelma vaihteleva ja hauska.

25 %:n matkalippualennus on saatu. Tervetuloa!

HEFFATA K.m. yhdistys järjestää hengellisen esitelmäpäivän Vammalan rukoushuoneessa kesäk. 24 p:nä täsmälleen klo 10. Rukoushuone on Tyrvään asemalta 1 km Vammalan kauppalaan päin.

Puhujiksi ovat lupautuneet past. Lauri Paunu, neidit Ina Norjajoki ja Esteri Koskinen, rva Anna Iso-Lähteenmäki sekä omat paikkakuntalaiset. Rientäkää Herran sanan ääreen. Tervetuloa.

RUNNILLE JUHANNUKSENA. Iisalmen Kuurojen Raittiusseura järjestää juhannusyön valvojaiset Runnilla maanv. Paavo Niskasen luona. Yhteinen lähtö Iisalmesta juhannusaattona klo 15.30 Ylivieskaan päin menevässä seisakejunassa. Perillä on hauskaa, lisäksi saatavana virvokkeita, ihania juhannuslettuja ja pannukakkuja (ilman korttia). Tikanheittoa ja arvontaa hyvin palkinnoin.

Kaikki kuurot kuulevine ystävine ja omaisineen tervetulleita Runnille kuuron maanvilj. Paavo Niskasen vieraanvaraiseen kotiin ja samalla tutustumaan kauneudestaan kuuluun paikkakuntaan. Jonkin verran evästä, sokerit, lakana ja luopa mukaan.

KAJAANISSA pidetään Kainuun Kuurojenyhdistyksen vuosi- ja kesäjuhlat ensi kesäk. 30 ja heinäk. 1 p:nä. Esitelmöimään tulevat toimitt. R. Pitkänen, past. A. Arasola, asentaja O. Heiskanen, maanvilj. T. Heikkinen ym. Tehdään hauska huviretki Pöllyvaaran torniille ja uimarantaan. Lähemmin kesäk. numerossa.

Asuntoja haluavat ilmoittakoot siitä viimeistään kesäk. 15 pvään mennessä os. Herra Toivo Heikkinen, Ristijärvi, Jokikylä, Tapanivaara.

Pohjois- ja Itä-Karjalan, Oulun, Iisalmen seudun, Haapajärven ja Kuopion seudun kuurot tervetulleita.

25 %:n alennus matkalipuista on saatu.

KUUROMYKKÄIN KIRKKOPÄIVIÄ: Uudessakaupungissa 6. 5 alkaen klo 11 seurakuntasalissa.

Tammisaaressa helatorstaina 10. 5 alkaen klo 14 kirkossa.

Keravalla 3. 6 alkaen klo 13 seurakuntatalossa.

LAHJOITUS. Kuuromykkäin opettajatar rouva *Olga Koskinen* Hämeenlinnasta on lahjoittanut Suomen Kuuromykkäinliitolle 4 kpl. Oy. Surdus Ab:n osakkeita. Keskushallitus kiittää lahjoituksesta.

MANNERHEIMIN ansiomitalin on saanut hra *Antti Jäkälä* Lappeelta monivuotisesta maanpuolustustyöstä. Onnittelemme.

PAKKASHAKKUU mestaruuskilpailuihin 4/12-44—5/1-45 osallistui mm. Ahti Ahonen Tampereelta, hakaten 145 m³ sekahalkoja. Palkinnoksi sai 3/4 kg oikeata kahvia ja 1.000 mk rahaa. Ahonen oli Tampereen ensimmäinen motintekijä.

† ARMAS HUUPPONEN kuoli Tampereella tammik. lopulla ja haudattiin vaimonsa viereen helmik. 6 p:nä kuuromykkäin saattajain läsnäollessa. Lähinnä jäi kaipaamaan 3 lasta. Hän oli aikoinaan ollut T.K.-U:n puheenjohtajana jonkin aikaa ja ottanut osaa sen toimintaan. Lepää rauhassa kunnon toveri. *K. A.*

KUOLLUT. *Tuulikki Tellervo Laiho* kuoli 4/4-45 Turun Lääninsairaalassa 35 v. vanhana. Ainoastaan kolme päivää sairastettuaan ankaraa tautia. Hän on Turun lapsia. Käynyt Mikkelin kuuromykkäin koulun. Luonteeltaan oli Tuulikki ystävällinen, avulias ja vieraanvarainen, jotka Hänen tunsivat ja Hänen seuraansa joutuvat. Tuulikki asui kotonaan vanhempainsa luona ja kävi työssä vientihöyläämössä, jonne jäivät työtoverit kaipaamaan. Näin äkkinäisellä lähdöllään Hän, Tuulikki jätti syvän surun valtaan rakkaat vanhempansa sekä 16-vuotiaan pojan. Tuulikista oli vanhuksille tuleva vanhuudenturva, sillä isä on sairaalassa ja äiti ilman työtä. Ei voinut Tuulikki sille mitään että



Hänen näin äkkiä täytyi jättää tämä maallinen maja ja muuttaa sinne jossa ei enää ole tuskia.

Nyt jatkaa poika äitinsä jättämää työtä ja huolehtii isovanhemmistaan joitten luona hänellä on koti. Näin on kai Jumala määrännyt. Muistakaamme kuuromykät että meidän kaikkien on kerran kuoltava. Paljon sai Tuulikki kärsiä tämän lyhyen elämänsä ajan pilkkaa, panetteluja ja kaikkea pahaa jota kuuromykillä on tapa käyttää lähimmäisestään. Kuuromykät, lopettakaa lähimmäistenne parjaukset ja ajatelkaa syvemmälle että Te itsekukin olette syntisiä. Sillä meillä jokaisella on syntiä, mutta kuolema on meille voitto.

*Sylvi Koskela*

50 VUOTTA täyttää toukok. 15 p:nä Tampereella rva *Sylvi Koskela.* Synt. Ilmajoella, kävi Turun kuurojenkoulun, oli avioliitossa puuseppä Kaarlo Koskelan kanssa, joka kuoli tapaturmaisesti 1932. Rva Koskela osallistui nuoruudestaan alkaen innolla k.m. yhdistyksen toimintaan, ollen useaan otteeseen johtokunnan jäsenenä, samoin k.m. urheilutoimintaan hän on osallistunut sekä naiskerhon perustamisesta alkaen ollut sen varapuheenjohtajana. Hän oli etevä näyttelijä ja taitava lausuja, esittäen juhlatilaisuuksissa kauniilla viittomilla lauluja ja runoja. Ompeluseuran toimintaan hän osallistui innolla, järjestäen neiti Siiri Talvian kanssa vuosittain myyjäisiä. Rva Koskela kutsuttiin Treen Kuurom. yhdistyksen ja Kuuromykkä-Urheilijain kunniajäseneksi mainittujen yhdistysten 45- ja 30-vuotisjuhlissa.

Lämpimät onnittelut Sylvi-rouvalle lukuisten ystävien taholta. *K. A.*

JOHAN EDV. HELENIUS täyttää 70 vuotta kesäk. 11 p:nä Turussa.

KAINUUN KUUROJEN yhdistyksen esitelmätilaisuuksia pidettiin Kajaanin kaupungin rukoushuoneessa 14—15/4. Ensimmäisenä esitelmäpäivänä yhdistyksen puheenjohtaja Toivo Heikkinen lausui osanottajat tervetulleiksi. Neiti Hilkka Asp esitti lausuntaa, minkä jälkeen Iisalmen seudun kuurojen yhdistyksen puheenjohtaja, koneasentaja Otto Heiskanen piti esitelmän. Neiti Hilja Suihkonen Iisalmesta esitti lausuntaa ja puheenjohtaja, maanvilj. Toivo Heikkinen matkakertomuksen Helsinkiin. Lopuksi Otto Heiskanen esitti huumoria. Toisena päivänä rovasti Katavisto piti tervehdyspuheen. Oulun piirin kuuromykkäin matkapappi Heikki Hyvärinen piti jumalanpalveluksen kuuroille. Rouva Anna Niskala Oulusta esitti lausuntaa. Oulun kuuromykkäin yhdistyksen puheenjohtaja Sulo Tyyniaho puhui. Asentaja O. Heiskanen kertoi Viipurin sodasta v. 1939—44.

Illanvietto aloitettiin klo 19. Otto Heiskanen esitelmöi Suomen historiasta. Maanvilj. T. Heikkinen esitti hauskan kertomuksen. Esitelmätilaisuudet päättyivät puheenj. T. Heikkisen lopettajaissanoihin. Osanottajia oli kaikkiaan 26 henkeä.

KIITOS. Kuopion Kuuromykkäyhdistys lausuu kunnioittavan kiitoksen rva Olga Laaksolle Pertunmaalta rahalahjoituksesta, jonka olette lähettänyt yhdistykselle tytärvainajanne Aili Laakson muistoksi. *Kuopion Kuuromykkäyhdistys.*

---

*Karjanhoitoon* täysin tottunut

**palvelija**

saa paikan lähellä Tamperetta, pieni karja, aistiviallisten ystävä perheeseen,

osoite: *Maj-Lis Järvenpää,* Länsi-Teisko.

---

*Ehdottomasti raitis, tupakoimaton*

**Maatyömies**

saa paikan kuurossa perheessä Rääkkylässä allekirjoittaneella heti tai sopimuksen mukaan.

Os.: *Toivo Tikkanen,* Rasivaara, Siurlahti.

---

Halutaan reipasta ja rehellistä

**kuuroa puutarha-apulaista**

helsinkiläisen tohtorin huvilalle 1 p:stä kesäkuuta. Vastaukset palkkavaatimuksineen ja suosituksineen lähetettävä osoitteella:

hra *Eino Karilas,* Helsinki, Mariank. 13, B.

---

**Olen tavattavissa**

kaksi kertaa viikossa, tiistaina ja perjantaina kello 17—18.30:een huoneustossamme Liisank. 27 A.

Palvelen ilolla

Sisar *Eeva Malmila.*

---

KIHLOISSA

**Anja Salovaara** **Thorleif Heinrichs**

Turussa 15. 4. -45.

---

**Muista Liittomme Suurarpajaisia. Tilaa, osta ja myy arpoja!**

---

**Kirjoitukset kesäk. numeroon lähetettävä toimitukselle 30/5 mennessä.**

# KILPAA VOITTOON KUULEVIEN RINNALLA . . . . .

ME kuurot emme tahdo jäädä vajaamittaisiksi missään suhteessa. Me ponnistelemme työssä, urheilussa ja kansalaisuusvelvollisuuksiemme täyttämisessä samoihin päämääriin kuin kuulevatkin. Saadaksemme varoja yhdistyksemme tärkeän valistus – y.m. toiminnan tukemiseksi, olemme järjestäneet nyt

## omat SUURARPAJAISET kuurojen hyväksi!

VOITTAKAA itse 25 markalla

**300,000: —**

j. n. e.

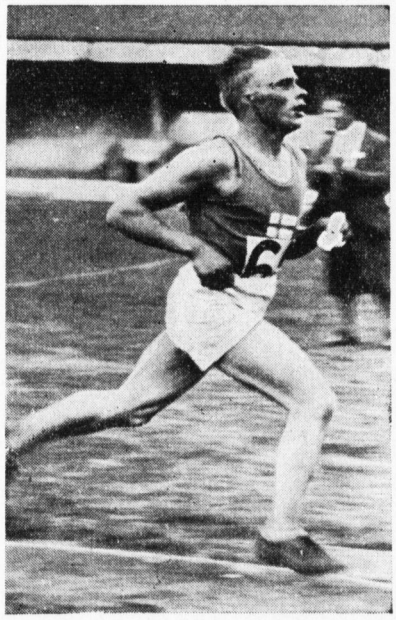

*Maailmanennätysmies P. NIINIKANGAS 10 000 m:llä Tukholmassa.*

**Kuurot!**

Olkaa mukana omaa asiaa ajamassa! Arvat ovat halpoja – vain 25 mk – jokainen voi ostaa niitä ja saada ruhtinaallisen voiton. Niitä on myös helppo myydä toisille.

**Arpa vain 25:—. Satasella neljän arvan sarja — VARMA VOITTO. Joka neljäs voittaa.**

**SUURARPAJAISET kuuromykkäin hyväksi!**

**ARVONTA 15. 6.**

HOITAA

Suurarpa r.y.

**SUURARPA r.y., Helsinki, Satamakatu 2. Puh. 35 682.**

Lähettäkää minulle postitse SUURARPOJA ..... kpl. N:o 1, ..... kpl. N:o 2, ..... kpl. N:o 3, ..... kpl. N:o 4. Oheisena lähetän maksuksi mk ..... sekä postikuluiksi mk 7: – ja voittoluettelosta mk 3: –, yhteensä mk .....

Nimi .....

Osoite .....

.....

KmV. 2.

Helsinki 1945, Oy. Surdus Ab.